perspectief

Zwolle

Ontwikkeling
OW

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 538
8000 AM Zwolle
Telefoon (038) 498 2906
www.zwolle.nl

Stadsdeeladvies West

Wijkopgaven 2017-2018
Stadshagen, Westenholte en Spoolde

Opdrachtgever	Esther Wolfkamp
Opdrachtnemer	Bert Michel
Versie	01
Datum	11 september 2017

Datum 11 september 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies West

Inhoud

1	**Samenvatting wijkopgave 2017-2018**	**2**
2	**Inleiding**	**3/**Error! Bookmark not defined.
3	**Toelichting wijk- en buurtopgaven stadsdeel West 2017-2018**	**5**
3.1	Breecamp	5
3.2	Schoonhorst	5/6
3.3	Frankhuis aan het Water	6
3.4	Kind&Jeugd	6
3.5	'Water en klimaat'	7
	Bijlagen	8-12

1

2 Samenvatting wijkopgave 2017-2018

Dit stadsdeeladvies (2017) is opgesteld op basis van het Buurt voor Buurt onderzoek 2016, kennis en ervaringen van in- en externe wijknetwerkorganisaties en feedback en inbreng van wijkbewoners tijdens informatiebijeenkomsten en selectieve wijkgesprekken.
Voor de periode 2017 en 2018 zijn vijf 'wijkopgaven' benoemd.
Het gaat om drie specifieke gebiedsopgaven voor Stadshagen en twee specifieke onderwerpen die voor alle drie (woon-) wijken in stadsdeel West gelden. Dat betekent dat inspanningen die voor deze twee specifieke onderwerpen of thema's worden geleverd en de resultaten die worden behaald, voor zowel Spoolde (1100 inwoners) en Westenholte (5200) van toepassing kunnen zijn als voor het veel grotere Stadshagen (23500)

Wijkopgaven 2017 – 2018

1. Breecamp (Stadshagen) > preventie-opgave
2. Schoonhorst (Stadshagen) > preventie-opgave
3. Frankhuis aan het Water (Stadshagen) > preventie-opgave
4. Kind & Jeugd (Stadshagen, Westenholte, Spoolde) > preventie-opgave
5. Water & Klimaat (Stadshagen, Westenholte, Spoolde) > kans-opgave

Bovengenoemde wijkopgaven zijn specifiek en tijdsgebonden geformuleerd. De basis is gelegd in de eerste helft van 2016. Vaak zijn er kenmerken aan gekoppeld die ook in een stedelijke context passen of in stedelijke opgaven zijn opgenomen. Ook zijn er altijd incidentele en acute buurt- en wijkontwikkelingen die niet afgedekt worden door de twee jaar cyclus van het Buurt voor Buurt onderzoek. Dit vereist vrijwel altijd direct reageren en ingrijpen van de wijknetwerkpartners. Ook deze interventies krijgen vaak een status van buurt- of wijk gebonden 'opgaven', omdat verschillende wijknetwerkpartners hier (bijna altijd) samen met bewoners mee aan de slag gaan.

3 Inleiding

Stadsdeel West is het noordwestelijke deel van de gemeente Zwolle. De buurten en wijken vertonen een grote diversiteit. Van (landelijk) buitengebied Spoolde tot het stedelijke karakter van de nieuwbouwwijk Stadshagen ('Vinex') en industrieterrein Voorst.
Stadsdeel West scoort in het algemene beeld (volgens een samengestelde schaalscore op de evaluatie van de eigen buurt) helemaal overeenkomstig het Zwolse stadsgemiddelde : van 7,5 in 2014 naar 7,6 in 2016. De wijken Spoolde en Westenholte scoren iets hoger en Stadshagen iets lager dan het stadsgemiddelde.
Op slechts 1 thema van de Fysieke Index (nieuw in 2016), namelijk "water & klimaat" scoort het stadsdeel West als totaal "zeer ongunstig". Deze negatieve waarde is toe te schrijven aan de woonbeleving en ervaringen van inwoners van Spoolde en Stadshagen.
In het vorige stadsdeeladvies van 2015 zijn drie specifieke wijkopgaven benoemd.
-Jeugd en Jongeren in Stadshagen / Westenholte (preventie-opgave).
-Breecamp Oost / Stadshagen (preventie-opgave)
-Wijkboerderij "De Stadshoeve" / Stadshagen (kans-opgave)

Er zijn concrete resultaten geboekt ten aanzien van de (3) wijkopgaven. Die zijn duidelijk zichtbaar (oplevering Stadshoeve) of met cijfers vanuit Buurt voor Buurt 2016 aantoonbaar (Breecamp). De preventieopgave 'Jeugd en Jongeren' kende tot nu toe een meer procesmatige aanpak (o.a. participatie-project 5000&Co), er zijn – uitgezonderd één overlastconcentratie in 2016 – geen negatieve trends of cijfers over jeugd & jongeren zichtbaar in het Buurt voor Buurt onderzoek 2016. Met de komst van het Sociale Wijkteam (2015) en de introductie van de jongerenindex (2016) krijgen we steeds meer capaciteit en kennis om een nieuwe wijkopgave "Kind & Jeugd" – over de hele omvang van stadsdeel West – beter te agenderen.
Voor de komende periode (2017-2018) gaan we opnieuw inzetten op Breecamp. Breecamp kende een valse start onder invloed van de crisisjaren. De scores van het Buurt voor Buurt onderzoek (2016) zijn voor Breecamp nog steeds het zwakst in vergelijking tot de vier andere buurten van Stadshagen. Wel is er ten opzichte van 2012 en 2014 duidelijk verbetering zichtbaar. Nieuw is dat de bewonerscommissie "BreeCamp" het voortouw gaat nemen in het vervolg van deze wijkopgave. Het uitvoeringsteam (UT) van de netwerkpartners gaat de ondersteuning faciliteren.
Schoonhorst (de oudste buurt van Stadshagen) vertoont hier en daar 'slijtage'. We gaan hier inzetten op de verbinding en versterking van de sociale stabiliteit. Basisschool "De Krullevaar" krijgt, als pilot, een speciale positie in de gezamenlijke netwerk aanpak van de wijkopgave Kind & Jeugd.
Frankhuis "aan het Water", kampte net als Breecamp met de gevolgen van de economische crisis hetgeen stagnatie in de ontwikkeling en frustratie bij de oudere woonlocaties (o.a. Oud Frankhuis, Hasselterdijk en Cascadestraat) veroorzaakte. We gaan hier werken aan de regulering, verbinding en sociale stabiliteit.
De wijkopgave "Kind & Jeugd" gaat de vorige opgave 'jeugd en jongeren' vervangen. Vanuit de wijk én vanuit de netwerkorganisaties bestaat een breed gedragen draagvlak om preventief in te zetten op de jongere jeugd (accent basisschool). De aanwas van deze groep en de grote groep jongeren die daarop volgt is in de komende periode enorm en de aanpak vereist de nodige creativiteit en doelgerichte (pilot-) aanpakken van de betrokken partijen.
'Water en klimaat' is een onderwerp dat in het Buurt voor Buurt onderzoek ongunstig scoorde in stadsdeel West. Omdat o.a. energie, klimaatadaptatie, duurzaamheid ook op de stedelijke agenda steeds belangrijker worden gaan we vanuit deze wijkopgave dan ook initiatieven faciliteren die – hoe bescheiden dan ook – positief bijdragen aan de verduurzaming doelen van 'water en klimaat'

4 Toelichting wijk- en buurtopgaven stadsdeel West 2017-2018

4.1 **Breecamp** > preventie-opgave

Coördinatie algemeen : Travers

Opgave:
Vanuit het stadsdeelteam is Breecamp (Oost) opnieuw benoemd als één van de drie buurtopgaven voor 2017-2018. De uitkomsten van het Buurt voor Buurt onderzoek 2016 wijzen uit dat Breecamp de zwakste buurt is van Stadshagen. De ontwikkelingen sinds 2012 en 2014 zijn echter zeer positief.
Bewoners ervaren problemen en of knelpunten wat betreft de leef- en woonomgeving. Ook is er sprake van verschillende leefstijlen, gevoel van verschillen in omgang over normen en waarden in de buurt. Het UT (uitvoeringsteam) Breecamp heeft naar aanleiding hiervan de volgende speerpunten vastgesteld als integrale wijkaanpak voor de periode 2017-2018 in Breecamp. Nieuw is dat de bewonerscommissie "BreeCamp" de regie op 3 speerpunten overneemt van het reeds bestaande UT (uitvoeringsteam). Door een integrale wijkopgave wordt er door de bewonerscommissie samen met het UT (samen-) gewerkt aan de volgende (3) speerpunten. De coördinatie van "eigen kracht" (4.) ligt vooral bij het SWT (sociaal wijkteam West).

1. Leefbaarheid in Breecamp (schoon, heel en veilig)
2. Opgroeien en opvoeden in Breecamp (pedagogisch buurtklimaat)
3. Breecamp Verbindt (samen doen)
4. Eigen Kracht in Breecamp (maatschappelijke participatie)

Zie voor meer informatie het "Uitvoeringsplan 2017-2018, Integrale wijkopgave Uitvoeringsteam Breecamp" (bron: Travers 2017)

4.2 **Schoonhorst** > preventie-opgave

Coördinatie algemeen: Travers
Coördinatie 'proeftuin basisschool De Krullevaar'('School en Wijk'): SWT

Opgave:

Vanuit het stadsdeelteam is Schoonhorst (de oudste buurt van Stadshagen) aangewezen als één van de drie buurtopgaven voor 2017-2018. Sociale binding en eenzaamheid zijn thema's voor Schoonhorst. Vragen die hierbij centraal staan zijn. Wat zijn de zorgen onder de bewoners in de buurt Schoonhorst (waaronder de L-straten) t.a.v. het woon- en leefklimaat. Wat is de verhouding van de verschillende leefstijlen in Schoonhorst? Welke agenda houdt de bewoners daadwerkelijk bezig?
In 2017 en 2018 werken de gemeente Zwolle (inclusief SWT, het sociaal wijkteam), de politie, woningbouwcorporaties, Travers Welzijn, Sportservice Zwolle, basisschool De Krullevaar en

bewoners uit Schoonhorst op basis van een integrale wijkopgave aan meer sociale stabiliteit, door middel van een aanpak gericht op minder sociaal isolement, meer participatie én samen voor de buurt.

4.3 **Frankhuis aan het Water** > preventie-opgave

Coördinatie algemeen: Travers

Opgave:

Vanuit het stadsdeelteam is "Frankhuis aan het Water" benoemd als één van de drie buurtopgaven voor 2017-2018. Het Buurt voor Buurtonderzoek 2016 (resultaten heel Frankhuis) is hiertoe niet direct aanleiding. Maar wel de onrust die ontstaan is bij de "oude bewoners", w.o. Hasselterdijk, woonschepenhaven en Cascadestraat. Deze bewoners voelen zich meer of minder niet meegenomen bij de planontwikkeling en de uitvoering daarvan. Er is dus een wijkopgave voor Frankhuis aan het Water om de bewoners van de nieuwbouw en de oudere bebouwing te verbinden. Dit gaat om een dialoog op basis van acceptatie en op basis van wederzijds respect. Bewoners ervaren problemen en of knelpunten wat betreft de leef- en woonomgeving rondom het woonwagenkamp aan de Cascadestraat. Er is sprake van verschillende leefstijlen, gevoel van verschillen in omgang over normen en waarden in de buurt. Meer sociale stabiliteit en een beheersbare leefbaarheid in Frankhuis aan Water is hierbij de gemeenschappelijke doelstelling.

4.4 **Kind & Jeugd** algemene wijkopgave stadsdeel West> preventie-opgave

(a) Participatie (meedenken, meedoen, meebeslissen) (Travers, SSZ)
(b) Digitale (vierde) wereld (SWT, Travers, Politie)
(c) (V)echtscheidingen, relatieverbreking, samengestelde gezinnen (SWT)
(d) Overlastsituaties (conform vernieuwde aanpak Hedon 01/03/17) (Travers, Politie, Gemeente)

- Zie ook "proeftuin basisschool Krullevaar" bij opgave 2. Schoonhorst
- Uitwerking van deze opgave vindt plaats op basis van en in samenhang met de pilot Jongerenindex Stadshagen

Opgave:
Het buurt voor buurtonderzoek 2016 en de jongerenindex 2016 geven niet direct een verontrustend beeld over de doelgroep jeugd en jongeren in Stadsdeel West (Spoolde, Westenholte en Stadshagen). Toch blijkt uit nader onderzoek, analyse en ervaringen van de wijknetwerkpartners dat er wel degelijk signalen zijn die in preventieve of kansrijke zin opgepakt kunnen worden om meer kwaliteit te bevorderen op leefgebieden waarop jeugd en jongeren zich manifesteren in de domeinen gezin, school en vrije tijd. Zeker ook gezien de enorme aanwas van de doelgroep "kind en jeugd" waar (met name) Stadshagen in de nabije toekomst nog mee te maken krijgt.

4.5 **‘Water en klimaat’** algemene wijkopgave stadsdeel West gericht op klimaatadaptatie, in aansluiting op en faciliteren van bewonersinitiatieven in stadsdeel West > kans-opgave

Coördinatie algemeen: gemeente

Opgave:

Het buurt voor buurt onderzoek 2016 geeft heel duidelijk aan dat bewoners (met name in Spoolde en Stadshagen) zich zorgen maken over het onderwerp ‘water & klimaat’, dat vanuit de fysieke index (nieuw per 2016) duidelijk naar voren komt. Dit past ook in de geformuleerde stedelijke- en wijkambities (waaronder de in 2016 in de planontwikkeling omschreven “klimaatrobuustheid” van Breezicht in Stadshagen). Vanuit het stadsdeelteam willen we waar mogelijk bewonersinitiatieven stimuleren en faciliteren die bijdragen aan de doelstellingen die vanuit het project klimaatadaptatie worden geformuleerd en nagestreefd (voorbeeld : realisatie Tiny Forest in Stadshagen, mei 2017)

+ Bijlagen (kaartdiagrammen en grafiekprognose ontwikkeling jeugd)

Datum 11 september 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies West

Leefbaarheidsindex Spoolde

Score 2016 t.o.v. Zwolle

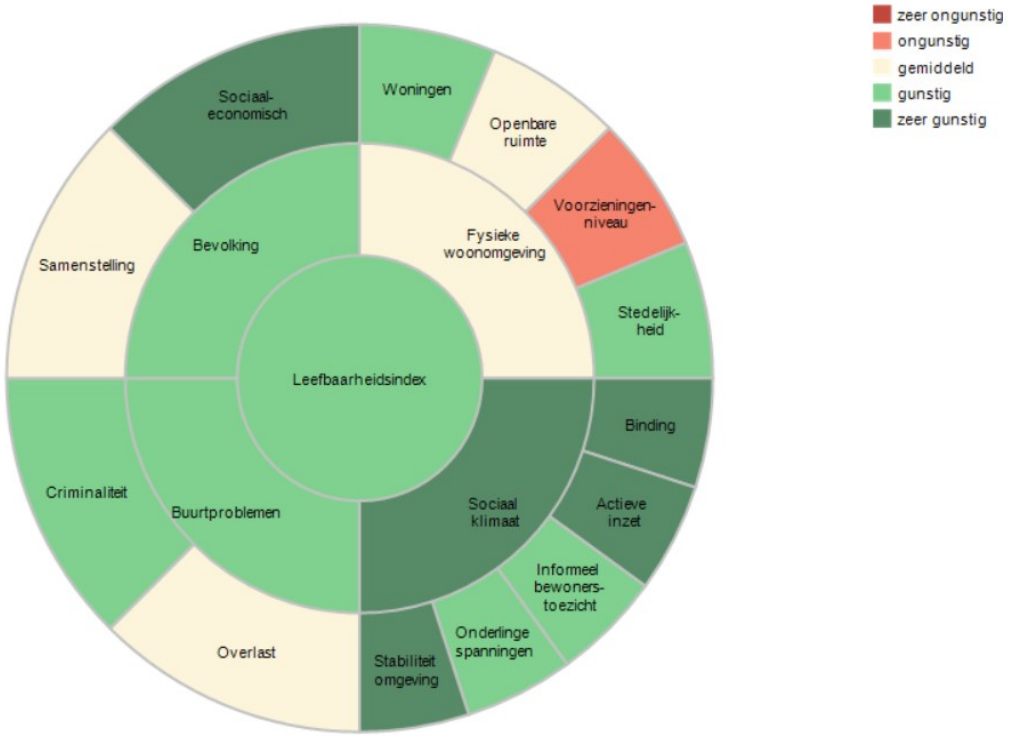

Ontwikkeling 2014-2016

Ontwikkeling 2012-2016

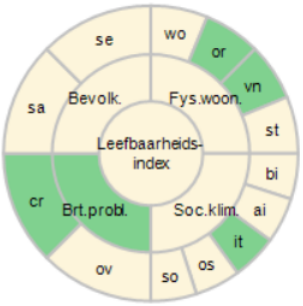

Datum 11 september 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies West

Leefbaarheidsindex Westenholte

Score 2016 t.o.v. Zwolle

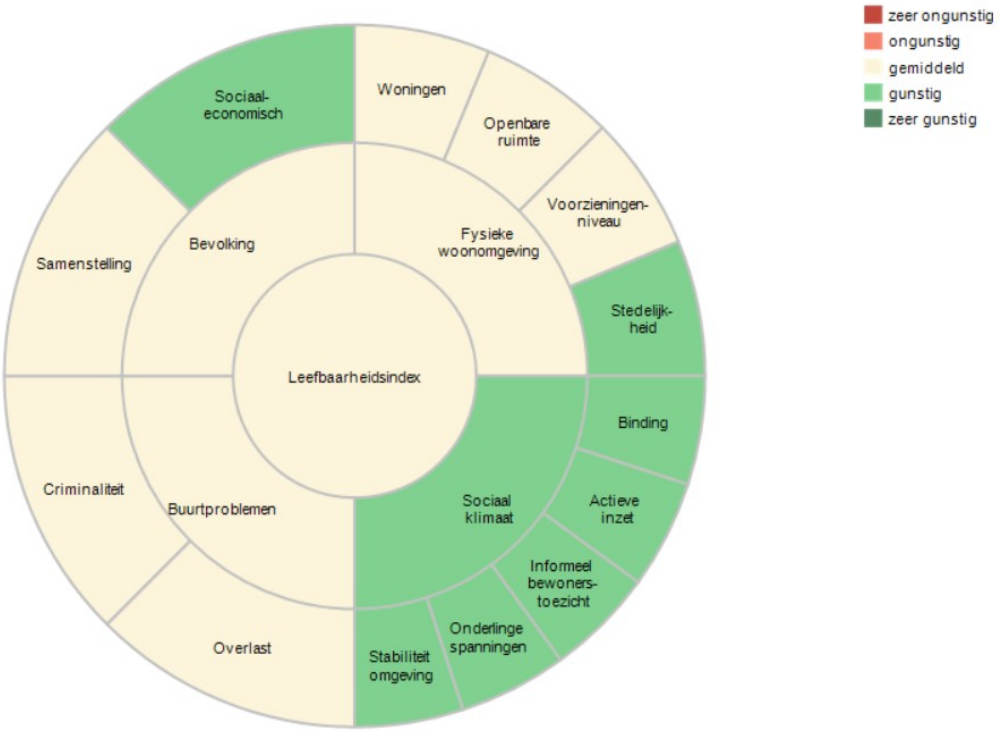

Ontwikkeling 2014-2016

Ontwikkeling 2012-2016

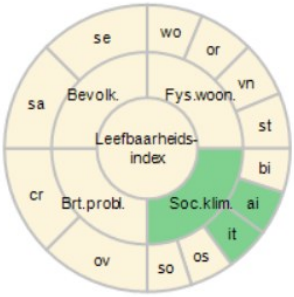

Datum 11 september 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies West

Leefbaarheidsindex Stadshagen

Score 2016 t.o.v. Zwolle

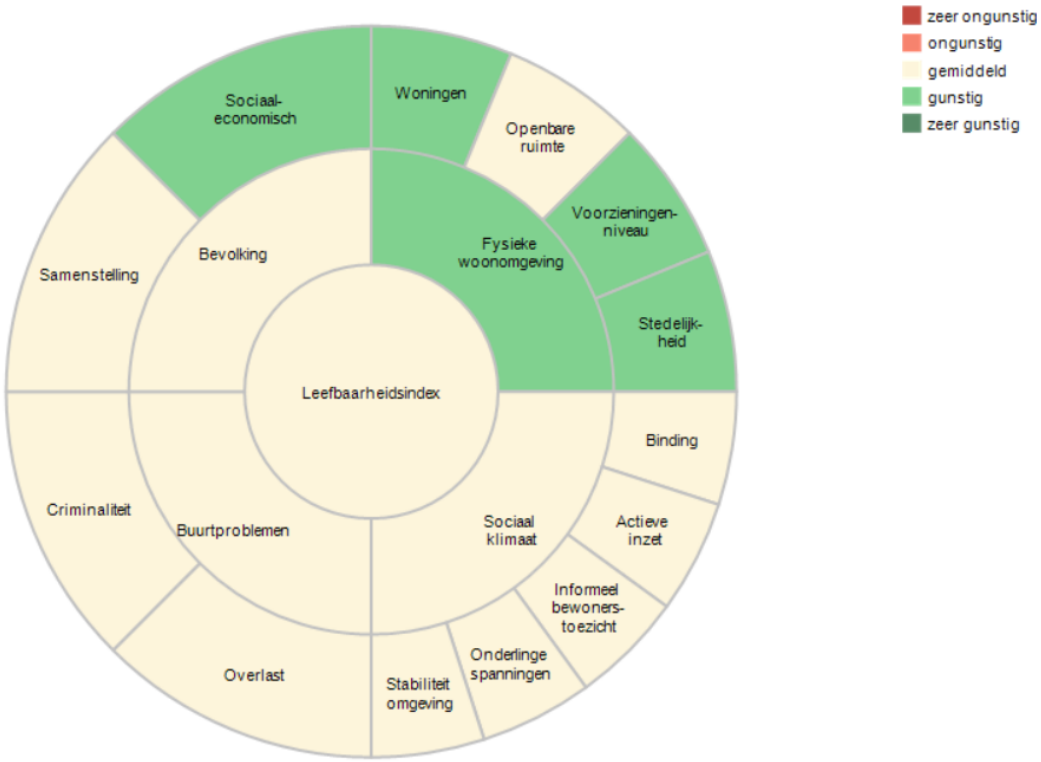

Ontwikkeling 2014-2016

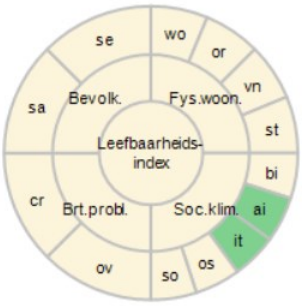

Ontwikkeling 2012-2016

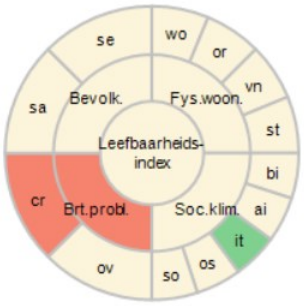

Datum 11 september 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies West

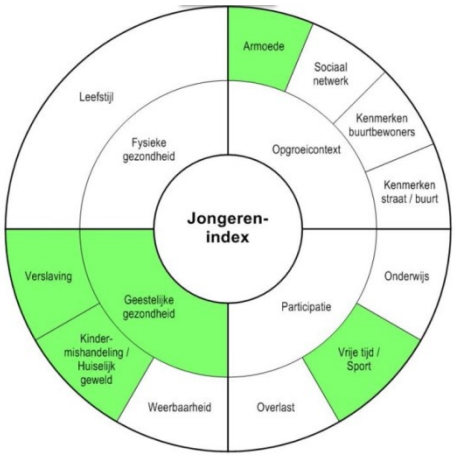

BvB-Wijk: Stadshagen

Jongerenindex Stadshagen

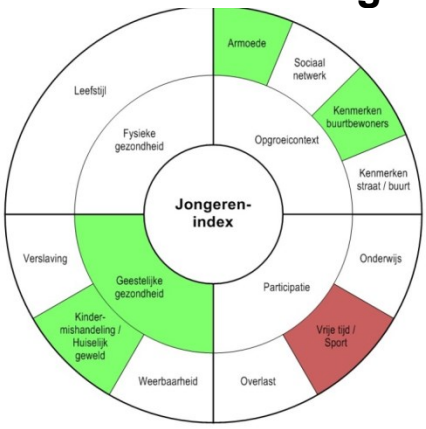

Buurt: Frankhuis

Jongerenindex Frankhuis

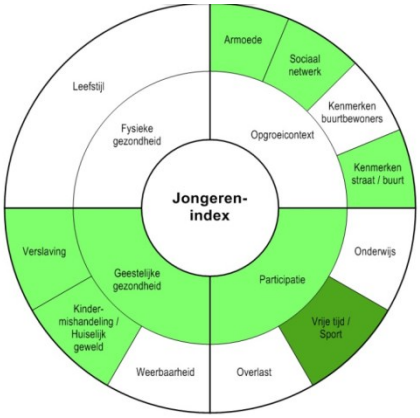

Buurt: Milligen

Jongerenindex Milligen

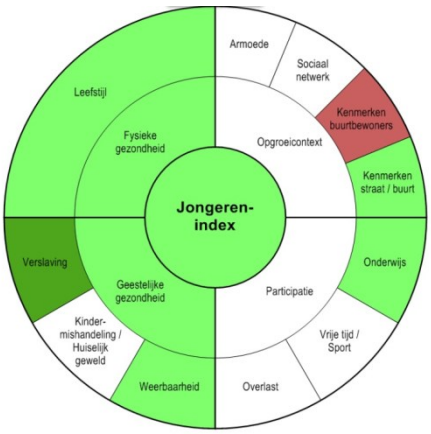

Buurt: Schoonhorst

Jongerenindex Schoonhorst

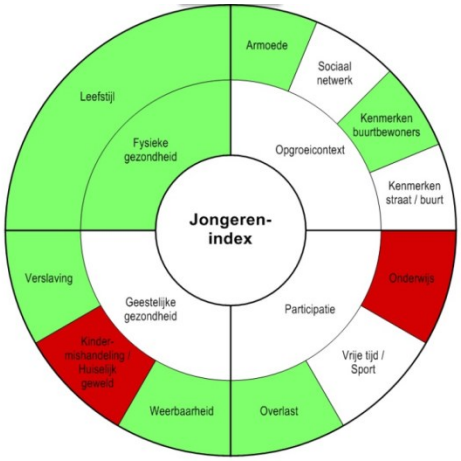

Buurt: Werkeren

Jongerenindex Werkeren

Datum 11 september 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies West

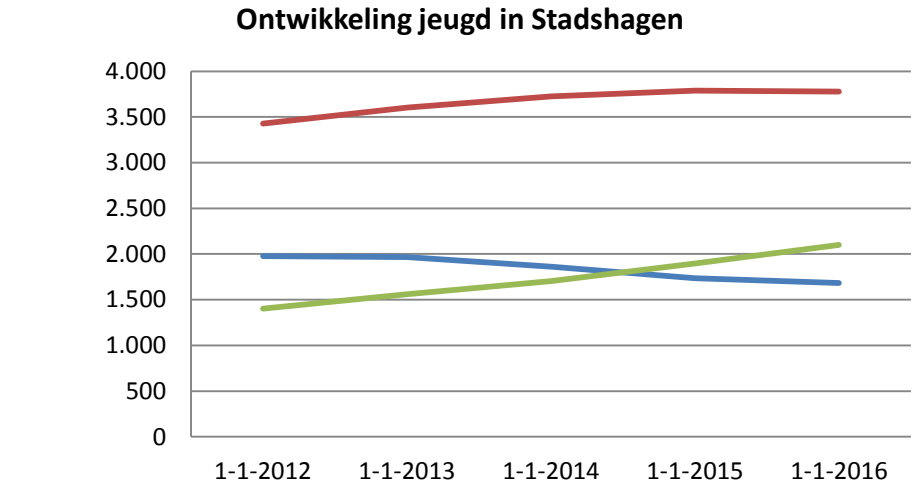

	1-1-2012	1-1-2013	1-1-2014	1-1-2015	1-1-2016
0-3 jaar	1.977	1.966	1.862	1.735	1.684
4-11 jaar	3.428	3.601	3.727	3.790	3.777
12-17 jaar	1.403	1.560	1.705	1.896	2.100

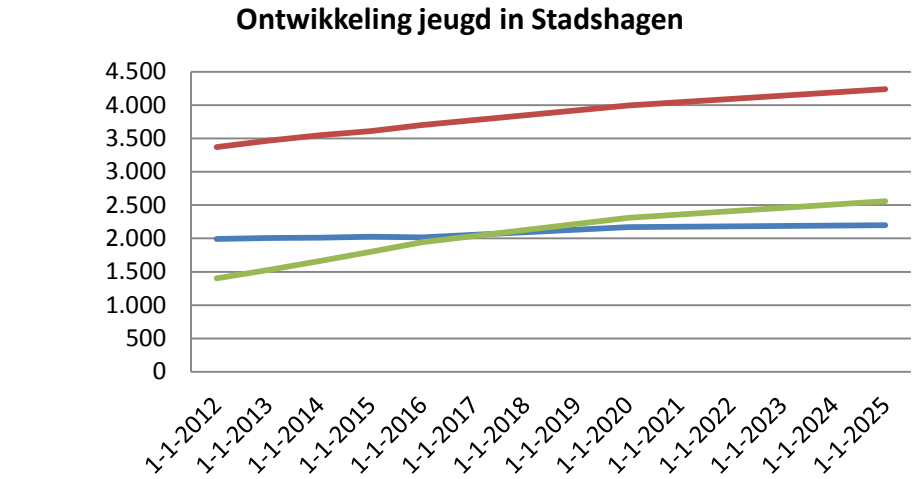

	1-1-2012	1-1-2013	1-1-2014	1-1-2015	1-1-2016	1-1-2020	1-1-2025
0-3 jaar	1.993	2.007	2.013	2.024	2.016	2.170	2.198
4-11 jaar	3.371	3.465	3.546	3.608	3.703	3.994	4.237
12-17 jaar	1.401	1.528	1.661	1.801	1.945	2.307	2.558

Verouderde prognose uit 2013 (nieuwe komt in 2018)

Bron: O&I gemeente Zwolle